

[Axel Dam.]

Tilkendegivelse af, hvad visse af Udtrykkene i Lovforslaget betyder, saa alle kan forstaa dem rigtigt. De to Ting, jeg gerne vilde gøre nogle Bemærkninger om, er Kvaksalverispørgsmaalet og Spørgsmaalet om Speciallæger.

Hvorvidt Udtrykket „paaviselig Fare“ eller „uomtvistelig Fare“ er det skrappeste eller det for de saakaldte Kvaksalvere mest fordelagtige at faa ind i Loven, synes der at herske Uenighed om. Efter det ærede Medlem Fru Elna Munchs Udtalelser skulde Udtrykket „paaviselig“ være en gunstigere Affattelse over for Kvaksalvere end „uomtvistelig“. Jeg har nu den modsatte Opfattelse og har faaet denne bekræftet af de paagældende Mennesker, som mente, at „uomtvistelig“ betød, at ingen overhovedet vilde rejse Tvivl om det. Saa vid Betydning tror jeg dog ikke, man med nogen sproglig Ret kan lægge ind i Udtrykket: at noget ikke kan være uomtvisteligt, fordi blot et eneste Menneske, som maaske slet ikke har Forstand paa dette Omraade, siger: jeg tror ikke paa det, jeg tvivler om det. Men hvis der stod „paaviselig“, mente paagældende, at det var nok, at en enkelt Læge paastod, at der havde været Fare for Patienten. Men en Paastand er jo ikke det samme som en Paavisning. Jeg vil derfor henstille til den højtærede Minister at gentage sin udtrykkelige Erklæring om, at Udtrykket betyder, at der er konkret paaviselig Fare til Stede. Jeg vil nu for øvrigt foretrække, at der stod, at der skulde være sket Patienten Skade, da Begrebet Fare altid er meget uomtvisteligt.

De mange saakaldte Argumenter for, hvor udmærket Kvaksalvere kan virke, gør ikke meget Indtryk paa mig, de har jo ingen Beviskraft, det er kun løsrevne Eksempler, der nævnes. Man kan blive rask efter Lægebehandling, man kan blive rask uden Lægebehandling, og man kan blive rask trods Lægebehandling. Det er ganske umuligt for en almindelig Lægmand at paavise Aarsagsforholdet mellem Helbredelsen og det, der er gaaet forud. Naar en Sygdom har naaet det Stadium, at man har opgivet at gaa til den Læge, man har søgt, er Sygdommen ofte kommet ind i det Stadium, hvor Helbredelse vil komme ifølge Naturens Orden, og gaar man da til en anden Læge, faar han let Æren for denne Helbredelse.

Jeg skal overhovedet ikke tage Stilling til dette Spørgsmaal, men kun henstille, at Meningen med Udtrykket gennem en Udtalelse fra Ministeren maa blive præci-

seret saaledes, at ingen kan være i Tvivl om, hvad der skal forstaaes derved — hvis der da ikke optages en klargørende Bestemmelse i selve Paragraffen.

Hvad angaar Retten til at kalde sig Speciallæge, synes jeg, det er ganske indlysende, at lige saa vel som det store Monopol, det er at faa Ret til at udøve Lægegering, maa hvile paa den Forudsætning, at det er godtgjort, at vedkommende virkelig har de fornødne Kundskaber og Evner, saaledes maa der ogsaa kræves en særlig Garanti for at faa Adkomst til at nedsætte sig som Speciallæge, saa at det ikke skal kunne gaa saaledes, at en hvilken som helst ung medicinsk Kandidat pludselig kan gaa hen og kalde sig Speciallæge med det Formaal — som det ærede Medlem Fru Elna Munch nævnte — at faa den dobbelte Betaling for det halve Arbejde.

Men paa dette som paa andre Omraader er vi fra Retsforbundets Side i høj Grad imod at give Love tilbagevirkende Kraft. Naar der i § 30 staar, at Sundhedsstyrelsen „undtagelsesvis“ kan meddele en Læge, som inden 1. Januar 1932 faktisk har ført Betegnelsen Speciallæge, Tilladelse til fortsat at virke og betegne sig som Speciallæge, saa synes dette jo meget liberalt; 1932 ligger jo ikke saa langt tilbage i Tiden, at den, som maatte have nedsat sig som Speciallæge og mister Retten dertil, ikke endnu kan overtage almindelig Lægepraksis. Men Forholdet stiller sig ganske anderledes for de Læger, som i en længere Aarrække, f. Eks. gennem en 20 Aar, har praktiseret i en bestemt Branche som Speciallæger.

Disse Læger maa for det første antages alene gennem denne lange Praksis at have erhvervet sig et saa grundigt Kendskab til de specielle Sygdomme, at der ingen Grund er til at berøve dem Retten til at betegne sig som Specialister; og for det andet er de rimeligvis gennem denne lange Specialvirksomhed blevet ude af Stand til nu at optræde som almindelige Læger, da de i saa mange Aar ikke har givet sig af med almindelig Lægepraksis. Jeg kunde derfor meget ønske, at det udtrykkeligt blev bestemt, at Loven ikke maatte faa tilbagevirkende Kraft for saadanne, som i en længere Aarrække praktisk har virket som Speciallæger.

Disse Bemærkninger skal jeg henstille til det kommende Udvalgs som til den højtærede Indenrigsministers velvillige Overvejelse, selv om de jo kommer fra et Parti, som af Ministeren betragtes som ikke eksisterende.